

Literatura antického Říma před Kristem

Vývoj latinského písemnictví byl od svých počátků ovlivněn literaturou a kulturou řeckou. Až v dobách politických zmatků začaly vítězit náměty domácí, ať už historické, či politické, v lyrice se uplatnily i individuální myšlenky autorů.

Zápas o politickou moc ve státě v 2. a 1. století před Kristem s sebou přinesl i rozvoj řečnictví.

Úkol:

1. Doplňte:

Nejstaršími písemnými památkami řecké literatury jsou _____,
eposy připisované básníku _____.

2. Uveďte:

Kdo se největší měrou zasloužil o rozvoj řečnického umění v Římě.

_____ (106–43)

Přeložte tyto jeho výroky:

Vitam regit Fortuna, non sapientia.

Tempora mutantur et nos mutamur in illis.

Amicus certus in re incerta cernitur.

3. V době republiky se rozvíjí historická literatura. Kdo z historiků vynikl v 1. století před Kristem? Přeložte názvy jejich děl.

a) _____ (100–44)

Commentarii de bello Gallico _____

Commentarii de bello civili _____

b) _____ (86–35)

Catilinae coniuratio _____

Bellum Iugurthnum _____

4. Kdy zazněla památná věta „Alea iacta est.“

Překlad: _____

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

5. V 1. století před Kristem také vzrůstá význam lyrické poezie. Největšími představiteli byli neoterikové (neoterios = řec. nový) Sextus Propertius, Albius Tibullus a zejména _____ (87–54)

Podle čeho nazval římskou ženu Clodii – objekt své touhy ve svých básních Lesbie?

Přeložte: „Vivamus, mea Lesbia, atque amemus “ _____

6. Přiřaďte díla k autorům literatury období císařského Říma:

Quintus Horatius Flaccus (65–8) _____

Publius Vergilius Maro (70–19) _____

- a) Georgica (Zpěvy rolnické)
- b) Sbírka Ódy (původní název Carmina = Písňe)
- c) Bucolica (Zpěvy pastýřské)
- d) Historický epos Aeneis

7. Přeložte živá latinská slova.

De te fabula narratur, mutato nomine. (Horatius)

Amicus animae dimidium. (Horatius)

Quot capita, tot sensus. (Horatius)

Hannibal ante portas. (Cicero)

Suum cuique. (Cicero)

Ex natura vivere summum bonum est. (Cicero)

Veni, vidi, vici. (Caesar)

Non omnia possumus omnes. (Vergilius)

Post gloriam invidia sequitur. (Sallustius)

8. Znáte jiná díla, autory, citáty z literatury antického Říma této doby?

9. Připravte referát o životě a díle vybraného autora.

Řešení:

1. Ilias a Odyssea, Homér
2. Marcus Tullius Cicero
Život řídí štěstěna, nikoli moudrost.
Časy se mění, a my se měníme s nimi.
Skutečného přítele poznáme v nejisté době.
3. a) Gaius Iulius Caesar, Zápisky o vládě galské (7 knih), Zápisky o válce občanské (3)
b) Gaius Sallustius Crispus, Spiknutí Catilinovo, Válka s Jugurthou
4. Po změně poměrů v Římě zahajuje Caesar v roce 49 př. n. l. občanskou válku proti Pompeiovi.
Kostky jsou vrženy.
5. Valerius Catullus
podle rodiště známé řecké básnířky Sapfó
Žijme, má Lesbie a milujme se
6. Flaccus b) x Vergilius a), c), d)
7. O tobě se příběh vypravuje, jen změň jméno.
Přítel – polovina duše.
Kolik hlav tolik rozumů.
Hanibal před branami. (výstraha v nebezpečí)
Každému své (což jeho jest).
Žít v souladu s přírodou je nejvyšším dobrem.
Přišel jsem, viděl jsem, zvítězil jsem.
Ne všichni můžeme všechno.
Po slávě následuje závist.

Použité zdroje:

Slavná slova: latinská rčení: litera scripta manet. Praha: Univers, 1993, 135 s. ISBN 80-901-5250-3.

ŠTVÁNOVÁ, Ludmila. *Latina: univerzální příručka pro maturanty a uchazeče o studium na vysokých školách.* Praha: Orfeus, 1992, 133 s. Přehled středoškolského učiva. ISBN 80-855-2234-9.

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ